

Remissyttrande avseende Ds 2015:60. Rätt till behörighetsgivande utbildning inom Komvux

Folkbildningsrådet lämnar här remissyttrande på rubricerad skrivelse.

Sammanfattning

Folkbildningsrådet

- tillstyrker förslaget att införa en utökad och livslång rätt för människor att utbilda sig inom den kommunala vuxenutbildningen för att uppnå grundläggande och särskild behörighet till högskola och yrkeshögskola.
- tillstyrker därmed också att likvärdiga möjligheter till behörighetsgivande utbildning inom Komvux tillgodoses oberoende av den studerandes kommuntillhörighet.
- framhåller vikten av att folkbildningen får möjlighet att öka sin kapacitet och de resurser som krävs för att kunna erbjuda plats till alla som väljer att studera på folkhögskola för att uppnå allmän och särskild behörighet för högskole- och yrkeshögskolestudier.

Folkhögskolan som alternativ utbildningsväg

En av folkbildningens centrala uppgifter är att motverka utbildningsklyftor. Både folkhögskolor och studieförbund bidrar till detta. Folkbildningsrådet delar uppfattningen att det är särskilt angeläget med insatser för att höja utbildningsnivån i Sverige bland personer som inte har avslutad gymnasieutbildning eller motsvarande. Folkbildningsrådet bedömer att behoven av folkbildningens insatser för att möta detta utbildningsbehov kommer att öka under kommande år. Flera omständigheter talar för det.

Bland Sveriges 20–34-åringar saknar var femte person en fullständig gymnasieutbildning, vilket motsvarar 340 000 unga. I hela den arbetsföra befolkningen gäller detta över 850 000 personer. Arbetslösheten bland dem som saknar gymnasieutbildning är dubbelt så hög jämfört med de som har gymnasieutbildning.

Samhället och arbetsmarknaden förändras snabbt, vilket kräver möjlighet för människor att i olika skeden i livet rusta sig genom att skaffa den kunskap och kompetens som de behöver i samhällslivet och på arbetsmarknaden. Folkbildning och vuxenutbildning måste därför finnas tillgänglig för människor genom hela livet och i hela Sverige.

Den stora flyktinginvandringen ställer ökade krav på en väl utbyggd folkbildning och vuxenutbildning som kan möta människors olika behov av utbildning för att komma in i det svenska samhället och arbetslivet.

Folkbildningsrådet stöder mot denna bakgrund förslaget om en utökad rätt till utbildning inom Komvux. Denna åtgärd löser dock inte ensamt problemet när man ser till hela målgruppen. Det krävs även andra initiativ för att höja utbildningsnivån hos fler. Studier vid Komvux passar vissa, men inte alla. För många i den berörda målgruppen har studier på folkhögskola visat sig vara ett bättre alternativ.

Folkhögskolan är en utbildningsform där avslutade studier vid allmän kurs kan ge allmän och särskild behörighet för studier vid högskola och yrkeshögskola. Folkhögskolorna erbjuder en ny utbildningschans för personer som inte fullföljt sina studier på grundskole- eller gymnasienivå. Steget till att återuppta och slutföra sina studier kan vara stort. Gruppen unga som varken studerar eller arbetar kräver särskilda insatser. De studiemotiverande folkhögskolekurserna som vänder sig till unga arbetslösa utan avslutad gymnasieutbildning har varit framgångsrika. Fyra av tio deltagare studerar vidare ett år efter kursen, flertalet på folkhögskolans allmänna kurs.

Folkbildningsrådet anser att förslaget om utökad rätt till studier vid Komvux aktualiserar frågan om folkhögskolans resurser för att även fortsatt vara ett reellt alternativ för behörighetsgivande studier. Folkhögskolan som utbildningsform måste få möjlighet att öka sin kapacitet att erbjuda plats åt alla som söker behörighetsgivande utbildning i en situation när behoven av folkhögskolornas insatser växer.

För Folkbildningsrådet

Catharina Håkansson Boman
Ordförande

Britten Månsson-Wallin
Generalsekreterare